

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

19. veljače 2021.

Broj 197

ISSN 1821-3758

9771821375004

Dragi čitatelji,

Prolazi još jedna veljača, no ova je, rekli bismo, drugačija od onih na koje smo naviknuli, bar kada je u pitanju naš podlistak. Obično su broj u veljači krasile vaše kreativne maske s *Hrckovog maskenbala*, koji je ove godine izostao. Sada taj prostor (srednje strane) krase vaši radovi koji su pristigli na *Hrckovu* adresu. Čiji? To morate pregledati sami.

Osim vaših radova, na narednim stranicama možete se upoznati s kukcima, Nacionalnim parkom Krka, s našim velikanima, te saznati tko će u narednih mjesec dana slaviti imendan. Sara i Jure... ne ide na dobro. Ne- mojte dozvoliti da i vas zaokupiraju igrice do te mjere da više ne možete normalno funkcionirati. Online nastava? Kad se mora je OK, ali pokušajte se konrolirati kada je u pitanju vrijeme provedeno na mobitelu ili kompu. Korizma, koja je upravo počela, je idealno vrijeme za to. Ako se i »ne možete« (čitaj: ne želite) odreći igrice, onda ih bar pokušajte smanjiti na minimum. Ma, možete vi to. Potrebno je samo malo dobre volje! Vjerujem u vas.

Do sljedećeg broja, koji će brzo, prelistajte *Hrcka* i pišite – novi natječaj je počeo!

Budite dobri!

Željka

Kukci

Fanak

s. Amadeja Pavlović

Pingvini

Čitam i skitam

Tom i Jerry

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković,
Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič,
Nevna Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

NEKI BOLJI SVIJET

TEKST I CRTEŽ: NIKOLINA PLAVŠIĆ

TEHNIČKA OBRADA I DESIGN: KRISTIJAN SEKULIĆ

STRIP KAUŠ U IZVEDBI POLAZNIKA LIKOVNE SEKCIJE HRVATSKOG KULTURNOG CENTRA "BULJEVAČKO KOLO" U SUBOTICI 2020. GODINE.

Natječaj

HRCKO TE ZOVE

BUDI PISAC
PJESNIK BUDI

*Nek riječi polete iz grudi,
u sebi maštu probudi!*

Budi kreativan!

Piši, stvaraj!

Pjesme ili priče pošaljite na e-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Prvi rok za slanje radova je kraj školske godine, a drugi do 20. rujna 2021. godine.

Autori najboljih radova bit će nagrađeni na *Danima hrvatske knjige i riječi – danima Balinta Vujkova* u listopadu.

Čeka vas iznenađenje!

Radovi (pjesma, proza u obliku kratke priče) mogu biti pisani hrvatskim standardnim jezikom, te mjesnim hrvatskim govorima (bunjevačka i šokačka ikavica). Na natječaju mogu sudjelovati učenici osnovne i srednje škole.

Uz svoj rad pošalji sljedeće podatke: ime i prezime, razred, naziv škole i mjesta, ime i prezime učitelja, nastavnika ili profesora (mentora).

Svijet kukaca

Kukci ili insekti najbrojnije su životinje na svijetu. Oni predstavljaju čak 75 posto životinjskog svijeta. Do sada je otkriveno oko 800.000 vrsta, ali stručnjaci poručuju da ih je možda i 10 milijuna. Zapanjujuće brojke!

Kako prepoznati kukca?

Kukci su šesteronožni beskralježnjaci, koji nemaju kosti u tijelu već imaju kostur s vanjske strane koji se zove *egzoskelet*. Tijelo im je sastavljeno od tri dijela (ticala na glavi, prsa i zadak). Imaju dva ili četiri krila, ali ima i onih koji su bez krila. Neki od njih žive u kolonijama.

Vjerovali ili ne, kukci na Zemlji žive dulje od 400 milijuna godina, a svijet kukaca je podijeljen u 29 skupina, takozvanih redova. U najvećem redu kornjaša ili tvrdokrilaca (Coleoptera ima više od 370.000 vrsta). Drugi glavni redovi su leptiri (Lepidoptera, 150.000 vrsta); pčele, ose i mravi (Hymenoptera, 120.000 vrsta); zatim muhe (Diptera, 100.000 vrsta) i polukrilci (Hemiptera, 80.000).

Šteta i korist

Kukci se ne nalaze na vrhu ljestvice omiljenih životinja. Zbog svoje građe, izgleda, pa često i štete koju proizvode, ljudi ih baš i ne vole. Kukci biljojedi su poznati po tome da oštećuju usjeve i urod voćaka, termite drvojeđi uništavaju kuće i namještaj, a paraziti šire zaraze. No, među njima ima i onih koji su korisni, primjerice: pčele (prave med), bubamare (hrane se drugim kukcima koji oštećuju i uništavaju vrtno bilje), dudov svilac (proizvodi svilu)...

Kukci i osjetila

Većini kukaca glavni osjetilni organ, koji se nalazi na glavi, su ticala. To su dugi i tanki izdanci prekriveni sićušnim osjetilnim dlačicama. Međutim, ona ne služe samo za pipanje nego i njušenje, a ponekad i kušanje, pa i slušanje. Kukci ticalima traže hranu i opažaju neprijatelje. Uši, buhe i drugi kukci koji se hrane krvlju drugih životinja ticalima opažaju toplinu i vlažnost svojih žrtava. Mnogi imaju mrežaste oči, s desecima leća koje zajedno daju detaljnu sliku. Neki osim toga na trbuhu imaju osjetilne dlačice, dok neki, primjerice muhe, organe za okus imaju na nogama.

Kamo kukci odlaze zimi?

Mnogi odrasli kukci zimi uginu. Njihova jaja i mladunčad, koje su dobro skrili, prežive,

pa u proljeće kreću u život. Neki kukci preživljavaju studen tako što utonu u zimski san. Drugi, poput leptira *monarha*, odlaze u toplije krajeve.

Kako preživljavaju tako malešni?

Kukci izbjegavaju druge gladne životinje ili grabežljivce. Neke su vrste »naoružane« bodljama i otrovom (opasnim za jelo), dok su neke vrste »naoružane« jarkim bojama, žutim i crnim prugama, kojima upozoravaju neprijatelja da se udalji. Velika većina njih se čuva tako što se bojom i oblikom stapaju s okolišom. To se zove *mimikrija*.

Korisni kukci

Kukci obavljaju svakojake važne poslove. Pomažu nam u uzgoju hrane, hrane se drugim životinjama, čiste otpad... Leteći kukci raznose pelud s cvijeta na cvijet i tako pomažu biljkama da proizvedu voće koje mi jedemo. Kukci stonoge i gujavice su korisni čistači jer jedu uvelo lišće, a ličinke kornjaša jedu trulo drvo, dok muhe jedu životinjski izmet.

Osim toga, i oni sami su hrana drugim životinjama. Ptice, žabe, ježevi i jazavci jedu puno kukaca. Čak se u nekim zemljama i ljudi hrane mravima, ličinkama kornjaša i zrikavaca. Dobar tek!

Kukci u tvom domu

Uh... mnogi će dodati i fuj... Ali... Kukci, baš kao i mi, vole biti na toplom i suhom mjestu, gdje ima puno slasne hrane.

Pauk je zapravo divan gost (iako ne baš skroz). Tiho sjedi u svojoj mreži i hvata i jede muhe koje ti žele ukrasti hranu. Žohar trčkara noću i jede sve što nađe... uključujući i ljepilo, papir, sapun i pastu za cipele. U našem domu žive i milijuni sićušnih prašinskih gnjida, koje se hrane sitnim dijelovima ljudske kože od kojih se sastoji prašina. Kad bolje promislim, možda pauk i nije tako loš...

Mislite da ste sve čuli? Ne! Ima ih još, puuuno, ali o tome drugi puta.

Priredila: Ž. V.

Podaci preuzeti iz: *Velika knjiga kukaca*

Ondřej Chrobák, Rostislav Koryčánek, Martin Vaněk:

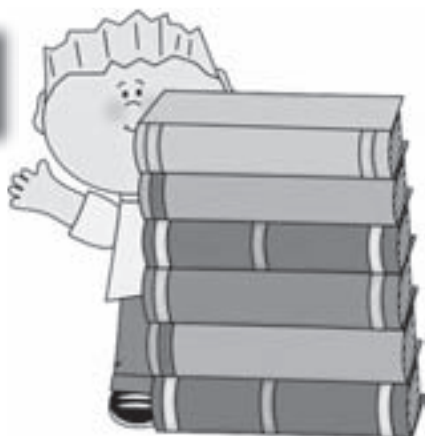
Kako muzej živi?

Ako niste nikada bili u muzeju, pa čak i ako jeste, ovo je odličan odabir knjige za vas. Zašto? Postoji toliko knjiga o umjetnosti, ali ova je knjiga drugačija. Uz pomoć nje posjetit ćete umjetnički muzej, ustanovu u kojoj možete vidjeti slike, skulpture i druga umjetnička djela. Muzeji se nalaze u svim većim svjetskim gradovima. Ljudi koji rade u njima zaduženi su za čuvanje i izlaganje umjetničkih djela kako bi ih i drugi mogli vidjeti.

Kako muzej živi? je knjiga koja će vas odvesti na mjesta koja većina posjetitelja muzeja nikada ne vidi i upoznat ćete ljude s kojima se inače nemate prilike susresti. Doznat ćete kako se izlažu umjetnička djela, koje sve usluge omogućavaju muzeji i na koji se način pripremaju izložbe. Ako ste ikada i pomislili da su muzeji dosadni i nepristupačni prostori, nakon što pročitate ovu knjigu promijenit ćete mišljenje.

stiholupci

Naučena slova

Sad kad sam napokon
naučio slova,
kao da svijet
promatram s krova.

Za priče već neću
mamu gnjaviti.
Sad mogu knjigu
pod jastuk staviti.

I sve mi je sada
nekako manje
kad sam stekao
toliko znanje.

I ništa više
ne moram pitati.
Sve mogu sam
negdje pročitati

Zoran Krstić

Rič o fanku

Ja sam fanak. Ne mož svako tisto tako lipo narast i postat mekano i fino i mrišljivo ko ja. Ja sam fanak. Kako mene dica vole i čekaje! Prvo nana galami: »Biž od šporelja, štrapniće ti u oko!«. Posli – kad nas povadi – nosi nas u špajc: »Malo da se olade, opečete jezik i boliće vas trbu!« Diče i oči i jezik i trbu ne viruju, al nana se mora slušat!

Ja sam fanak. S plašom el brez, slan sa sirom el sladak s pra šećerom el pekmezom od zerdelija – baš fajnski. Jedina falinga mi je – brzo me čeljad poidu!

FANAK – krafna; uštipak, posebno tijesto pečeno na masti/ulju (sastavni dio blagovanja na kolinju ili u sličnim prilikama)

FALINGA – 1. nedostatak, mana; 2. greška, pogreška

FAJINSKI – izgledan, zgodan, prikladan

PLAŠA – izvučena, povučena duga crta po zidu, platnu, papiru

ŠTRAPNIT – prsnuti

TRBU – trbuh, stomak

ZERDELIJA – kajsija

POIDU – pojedu

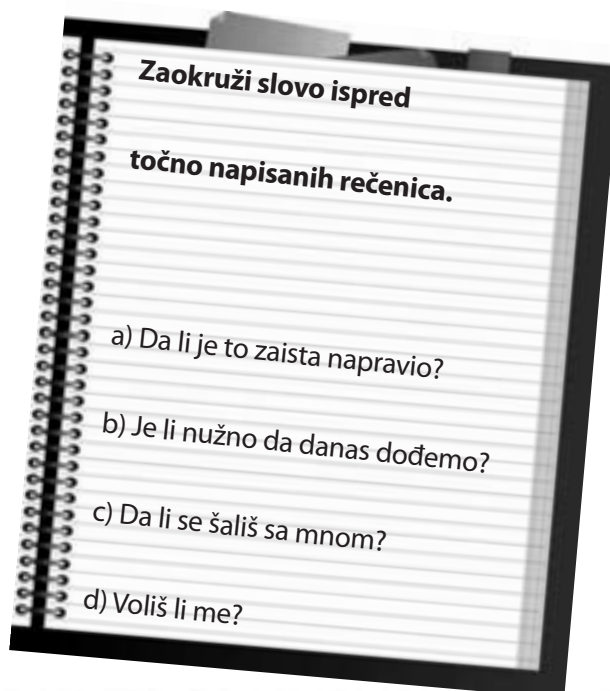

HRVATSKIJEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Da li? Je li? Možeš li?

Upitne rečenice u hrvatskom jeziku mogu nastati na nekoliko načina, ali NIKAD riječima *da li*. Najčešće rečenicu možemo napisati riječima *je li*, kao što je »Je li stigao u školu?« umjesto »Da li je stigao u školu?«. Drugi način je da na prvo mjesto stavimo glagol, a na drugo mjesto česticu »li«, kao što je u primjeru »Mogu li dobiti čašu vode?«. Taj je primjer pravilan u odnosu na nepravilan »Da li mogu dobiti čašu vode?« i jednako nepravilan »Je li mogu dobiti čašu vode?«. Prije svega, vodimo računa da rečenica ima smisla i da zvuči kao da bismo ju zaista nekad izgovorili.

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Leona Pekanović**.

Učenica sam četvrtog razreda OŠ *Bratstvo-jedinstvo* u Somboru i drugog razreda Osnovne glazbene škole u Somboru gdje sviram violinu.

Obitelj: tata **Ivica** (42), mama **Kristina** (36), te braća **Dario** (13) i **Sebastian** (8).

III – III:

slano / slatko
voće / **čokolada**
kompjutor / **društvena igra**
stan / **kuća**
tenisice / cipele
meso / povrće
zima / ljeto
dan / noć
pješačenje / **bicikl**
jabuka / **banana**
film / knjiga

tamburaši / **zabavljaci**
pjevanje / plesanje
pizza / **paprikaš**
kemijska / **olovka**
čokolada / vanila
gazirano / **negazirano**
pas / **mačka**
selo / grad
odbojka / vaterpolo
kazalište / film
jesti / kuhati

PREPORUČAM:

knjiga:

Lewis Carroll:
Alisa u zemlji čudesa

pjevač:

Severina

pjesma:

Uzbuna

film:

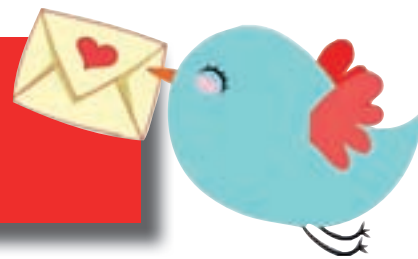
Zootropolis (2016.)

kompjutorska igrica:

sky roller

Volim: mačke
Ne volim: -

NP Krka je 7. nacionalni park u Hrvatskoj (osnovan 24. 1. 1985.) poznat po velikom broju jezera i slapova. Dobio je ime po rijeci Krki koja je dio parka i nalazi se u središnjoj Dalmaciji. Obuhvaća područje uz rijeku Krku, teče kroz kanjon dug 75 km, protječe kroz Prokljansko jezero, te utječe u Šibenski zaljev. Slapovi Krke (Bilušića buk, Slap Brljan, Manojlovački slapovi, Slap Rošnjak, Miljacka slap, Raški slap i Skradinski buk) su prekrasni i jedinstveni!

JEDNOSTAVNO – MORAŠ ZNATI: Rijeka Krka je s potopljenim dijelom ušća duga oko 72 km i po dužini je 22. rijeka u Hrvatskoj. Izvire u podnožju planine Dinare, 3,5 km sjeveroistočno od Knina i ima 7 sedrenih slapova s ukupnim padom od 224 m. Njezine ljepote predstavljaju prirodni krški fenomen, koji se preporučuje posjetiti u proljeće i ljeti jer je tada u punom sjaju, a možete se i osvježiti u čistoj vodi.

NP KRKA U BROJKAMA: 109 km² površine (25,6 km² čini vodena površina), 7 slapova, 67 špilja i jama, 1.186 svojiti bilnog svijeta, 4 grada, 5 srednjovjekovnih utvrda, 2 sakralna objekta, 1 rimski vojni logor, 47 km poučno-pješačkih staza i 470 km biciklističkih ruta!

PODZEMLJE: Od svih prekrasnih podzemnih špilja i jama, samo je Oziđana jama otvorena za posjete. Sve su podzemne životinje u špiljama i jamama (129 svojiti!) strogo zaštićene.

BILJKE: Endemi (samo ih ovdje možete sresti!) su piramidalni zvončić modroljubičaste ili blijedomodre boje koji u NP Krka raste svuda, a cvjeta u srpnju i kolovozu te uskolisno zvonce modro-ljubičastog cvijeta (cvjeta lipanj-srpanj), koja raste na kamenjarima i sunčanim travnjacima. Grmoliki grašar divnog žutog cvijeta (u Hrvatskoj široko rasprostranjen) raste na mno-

gim mjestima – posebno u šumama. NP Krka bogata je šumama (crnike, crnog jasena, medunca, bijelog i crnog graba i dr.), šikarama i travnjacima, močvarnim biljem i biljem pukotina stijena i polušpilja!

ŽIVOTINJE: Životinjski svijet vrlo je bogat i raznolik – samo ovdje u Hrvatskoj živi podzemni kralješnjak, čovječja ribica te 10 svojiti riba (iako ima i drugih riba – 29 svojiti). Ugroženi su veliki potkovnjak, vuk, vidra i divlja mačka te zmija šara poljarica.

NAUČILE SMO: Visovac je otok u istoimenom jezeru na samoj padini Miljevaca. Na otoku se nalazi crkva iz 17. stoljeća i franjevački samostan. Na prostoru NP nalazi se 20-ak arheoloških lokaliteta iz svih povijesnih razdoblja od prapovijesti do srednjeg vijeka, te iz vremena rimske vladavine. Tu su i znamenite ruševine kula i zidina prekrasnih srednjovjekovnih utvrda-gradova hrvatskih velmoža i knezova: napušteni Kamičak, Trošenj (s kružnom kulom), napola porušen Nečven, izdvojen Bogočin (Vilin-grad) i najveća i najočuvanija Ključica.

MJESTO ZA RAZGLEDNICU: Mlinove na rijeci Krki pokreće voda te se nazivaju i vodenicama. U životu stanovništva cijele Dalmacije u srednjem vijeku imale su veliki značaj za život. Danas ne rade, ali su važna turistička atrakcija: na Skradinskom buku i Roškom slapu može se vidjeti stara kuhinja (kuhinja), mlin s mlinskim inventarom, mlinareva soba, tkalački stan, kovačija i štala.

P. S.: Sve nam se svidjelo, moramo se vratiti na ljeto: Ana – uporno želi popeti se do Ključice i Vilin-grada i tamo se fotkati, a Iva – želi vidjeti uživo vidricu i mora ubrati bar jedan zvončić! Hoćete s nama?

V. H.

Majka Amadeja (Karolina) Pavlović

(Petrovaradin, 28. I. 1895. – Sušak, 26. XI. 1971.)

Upoznajmo se!

Rođena sam u Petrovaradinu, 28. siječnja 1895. godine od oca **Alojzija** i majke **France**, rođene **Ambrišak**. Na krštenju u crkvi sv. Roka u Petrovaradinu dali su mi ime **Karolina**. Roditelji su bili pravi vjernici. U kući mojih roditelja provela sam bezbrižno djetinjstvo. Kao dijete bila sam vrlo živahna. S 12 godina otišla sam u Temerin kako bih naučila mađarski jezik i završila trgovački kurs. Bila sam odijeljena od svoje obitelji i osjećala sam veliku bol po kojoj sam se prvi put snažnije približila Bogu. Tijekom toga školovanja počela sam štovati Presveto Srce Isusovo i sv. Alojzija. Priznajem da u djetinjstvu nisam bila baš pobožna.

Postala sam redovnica

Po završetku škole, u 17. godini, radila sam kao činovnica u Zemunu i pomagala školovanje braće – **Franje** i **Josipa**. Tu sam se susrela sa sestrama milosrdnicama te sam se počela raspitivati o redovničkom životu. U samostan Milosrdnih sestara sv. Križa u Đakovu stupila sam 1922. godine. Iako sam dugo željela ući u samostan, ipak mi je rastanak od mojih i rodnog mjesta bio težak. Kao mlada redovnica posvetila sam se odgojno-obrazovnom radu, ali i upravnim službama u upravi Hrvatske provincije Družbe Milosrdnih sestara sv. Križa u Đakovu.

Rat je veliko zlo

Kao redovnica suočila sam se s velikim zlom. Bio je Drugi svjetski rat u kojem su mnogi nevini ljudi stradali. Morala sam pred vojnicima braniti i našu kuću i ljude.

Godine 1955. preuzela sam službu kućne poglavarice na Sušaku, u Rijeci. Vodila sam brigu o mladim djevojkama koje su željele stupiti u samostan. Kažu da sam bila stroga, ali trudila sam se biti majčinski pravedna.

S. Amadeja spasila židovsku djevojčicu

Koncem studenog 2020. godine započela je *Godina Majke Amadeje*. Ove godine je pedeset godina kako je preminula. Majka Amadeja učinila je puno dobrih djela, koja i nisu bila odmah vidljiva niti poznata.

Godine 2009. proglašena je *Pravednicom među narodima* zbog hrabre zauzetosti za židovski narod u vremenu progona. Postupak za dobivanje odličja pokrenula je gospođa **Zdenka Binnenstok Grünbaum**. Ona je za vrijeme Drugoga svjetskog rata, kao desetgodišnja židovska djevojčica, našla svoje utočište u samostanu u Đakovu.

O tome ovako svjedoči: »Kao malo dijete nisam morala nositi žutu traku s Davidovom zvijezdom i nije traženo da budem registrirana kao Židovka. Načelnica samostana bila je jedina koja je znala moje židovsko porijeklo. Išla sam u sestrarsku školu i živjela u samostanu pod lažnim imenom kao izbjeglica iz Bosne. Zvali su me Zdenka, ali u mojim dokumentima bilo je ime jednog pokojnog djeteta. Časna majka Amadeja meni je zaista bila kao majka. Zbog mene je izložila sebe i cijeli samostan opasnosti. Prekršaji pružanja utočišta, pomaganja ili spašavanja Židova kažnjavali su se smrću. Ona je čuvala moju tajnu, usprkos opasnosti za sebe i zajednicu sestara u samostanu.«

K. Čeliković

Sveti Josip

- * Isusov hranitelj i Marijin zaručnik
- * Evanđelje ga opisuje u dvije riječi: pravedan i vjeran
- * Podrijetlom iz Davidove kraljevske kuće iz čijeg je roda imao poteći i Mesija
- * Uzoran otac, zanatlija, radnik, tesar
- * Na kipovima ili slikama prikazan je kao srednjovječni čovjek s bradom, u ruci mu je štap, a Dijete Isus u naručju ili uz njega
- * Pravedan muž, čovjek dobra srca, vjeran i onda kad je poslušnost tražila od njega velike žrtve
- * Od 1687. godine zaštitnik Hrvatske
- * Od 1870. godine je zaštitnik cijele Crkve i obitelji
- * Zaštitnik: je tesara, stolara, krovopokrivača, obrtnika, dobre smrti, radnika, ljudi koji nemaju stana, onih koji zapadnu u bezizlaznu situaciju, mladeži, djece, siročadi, putnika, prognanika
- * 19. ožujka se Crkva raduje svetkovini zaručnika Blažene Djevice Marije

SLAVIMO IMENDAN

- 20. veljače – Leon, Lav, Lea
- 22. veljače – Tvrtko, Petar
- 24. veljače – Goran, Modest
- 26. veljače – Aleksandar, Sandra, Branimir
- 28. veljače – Teofil, Bogoljub
- 2. ožujka – Iskra, Ines
- 8. ožujka – Ivan, Boško, Blaženka
- 10. ožujka – Emil, Krunoslav
- 13. ožujka – Patricija, Rozalija
- 17. ožujka – Patrik, Domagoj
- 19. ožujka – Josip

DRUGA POSTAJA Isus prima na se križ

Portal
ne bježe bez krize

Provjeri svoje znanje o korizmi i poveži parove:

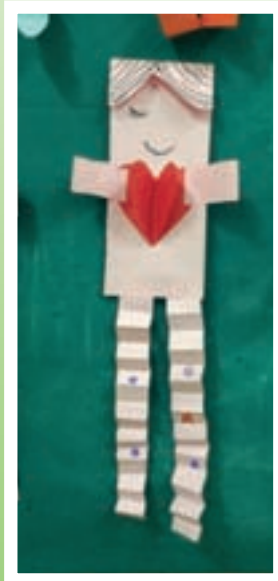
14 postaja	ispovijed
Pepelnica	Kalvarija
40 dana	Posljednja večera
misnica	Pilat
rubac	križni put
brdo	Čista srijeda
kajanje	petak
Poncije	korizma
Pasha	ljubičasta
nemrs	Veronika

Nevena Gabrić

veljača 2021.

Aleksandra Jovičić 4.b –
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Lusija Rac Petin 1.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Daniel Šarčević, 1.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

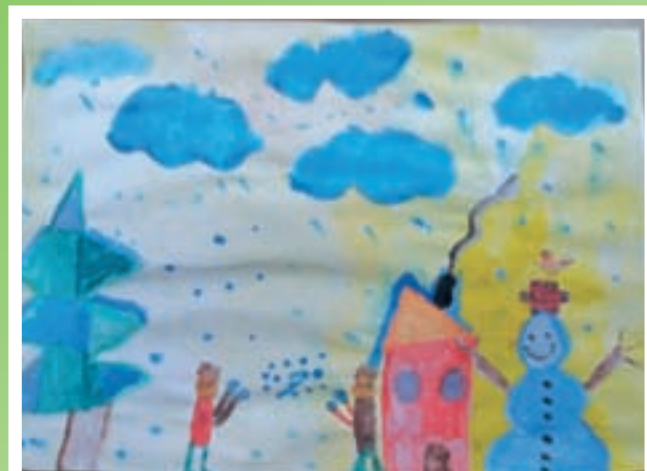
Barbara Dulić, 3.b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Lea Rica, 3.r – OŠ Moša Pijade, Bereg

Ana Perčić, 3.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Milan Gašpar 2.e –
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Jovana Stantić, 2.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Petar Skenderović 1.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Hana Dekić, 3.r –
OŠ Moša Pijade, Breg

Ivana Stantić, 1.e –
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Lara Mrkaljević, 2.b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Martin Dulić, 3.b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

SCENA PRVA: Radi se o tome da je Jure već i sam svjestan da je previše na igricama. Dok navečer baulja do kupaone i kreveta (navečer nekad nije navečer već poslije pola noći – kad mama zaspi, on ponovno uključuje kompjutor ili ga niti ne isključuje), umoran i prazan, svjestan je koliko je to glupo i besmisleno i kako to nije ono što uistinu želi. Zna to, jer je već prošao te faze. Nekako je pronašao druge zanimacije otkad je upoznao Saru, ali sad joj ne želi ni spomenuti ime naglas. Još od onog petka. Da ga je bar onda cimnula ili textnula ili nešto – još nekako. Zašutjela je potpuno i tako ostala do prije tjedan-dva. Sad se javi svakog dana ponekom porukom ili bar stickerom ili gifom. Ali, sad je on već žestoko odlučio: MOBILNI PRETPLATNIK – NIJE DOSTUPAN. Ako i pokušate kasnije, ne vrijedi. Taj vlak je – napustio postaju...

SCENA DRUGA: Premda zna da nije dobro za njega (na više načina) i premda mu se Sara još dopada (najviše na svijetu) – namjesto druženja s njom izabire druženje

s kompom. Sjedne. Provjeri Google učionicu. Provjeri mail. Uključi steam. Skrola tjedni katalog noviteta. Kao razmišlja i bira. Poneki game LOL-a i, kad mu to dosadi poslije više sati, uključi witchera (vještac). U toj igrici jednostavno više nisu bitni centimetri visine manjka, račču-

pana kosa ili teškoće u izražavanju što osjeća. Tu samo – loviš čudovišta. Svakoga tko te ne razumije i smatra nakazom – uništiš. Kad naiđe na Tris (prelijepu crvenokosu

vješticu), surađuju u nekoliko pustolovina i – to je ustvari najbolji dio. Gleda u monitor, ali u biti – ne vidi to. Zamišlja neke scene. Vidi samo tu crvenu kosu i snažno osjeća – pomalo divljenje, pomalo nježnost, pomalo gađenje, pomalo bijes. I ne, uopće ne razmišlja o Sari!

SCENA TREĆA: Sara je malko sita svih događaja... Svi problemi u školi s Mijom i njenom ekipom – želja da bude dio njih i da im saspe u lice sve loše što rade njoj i svim »običnim« curama. Svi pomiješani osjećaji za Kristijana – želja da ima »pravog« dečka i želja samo da ju prijateljice gledaju kao sebi jednaku. Jaka i duboka prijateljska veza s Jurom koja u njoj budi i odvažnost i nježnost: tako je lijepo biti prihvaćena takva kakva jesi, bez želje da te se promijeni/poboljša/popravi – samo sa željom da se s tobom prijateljuje! Onda frka oko sestre i njezinih studija i neka tuga u njenim očima koja ju je ponekad (kad je mislila da ju nitko ne vidi) preplavila. Snažan zagrljaj sa sestrom kad je išla natrag na faks i nje- ne čudne riječi: »Uči, mala, i budi dobra. Nemoj ko ja«. Jednostavno – previše. Mora negdje malo pobjeći i skriti se. Da šuti i misli. Malo plače. Mašta. Izmišlja stihove o velikoj ljubavi. Pokuša shvatiti što se događa sa sestrom. Napravi plan učenja i svega što želi napraviti u danu. Sa svim tim u srcu i glavi – nema mjesta ni popularnim curama ni slatkim srednjoškolcima. Za prijatelja poput Jure, naravno. Ali, on je nedostupan skoro uvijek. Evo, pokušat će opet. Piše da je aktivan, ali ga nema. Možda opet pokuša kasnije.

V. H.

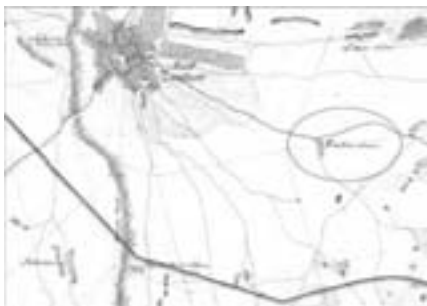

VOLIM VOJVODINU

Već smo započeli korizmu, vrijeme odricanja i posta. Ali nemojte se odreći novih informacija već pohrlite k njima. Evo i novih pitanja.

1. Blizu kojeg vojvođanskog mjesta se nalaze salaši Gradina?

- a) Sombora
- b) Srijemske Mitrovice
- c) Pančeva
- d) Rume

U salašima Gradina ima oko 300 stanovnika. Uglavnom se bave poljoprivredom. Osim ratarstvom, i proizvodnjom mlijeka i tovom junadi. U Gradini nema ni škole, ni vrtića, dječjeg igrališta, nema trgovine.

3. Koje od navedenih naselja ne pripada Općini Irig?

- a) Neradin
- b) Mala Bosna
- c) Mala Remeta
- d) Šatrinci

Općina Irig nalazi se u Srijemu, na južnim obroncima Fruške gore i spada u Srijemski okrug. Sastoji se od 12 naselja. Grb općine Irig ima sliku na štitu koja predstavlja »Pobožnog pelikana«.

2. Što je čvarklin?

- a) tronožac
- b) podrum
- c) švargla
- d) posuda za čuvanje jaja

Možda mnogima od vas nije poznat ovaj pojam, ili barem ne pod ovim imenom. Tradicionalno se spravlja i mnogi ga vole.

4. Koliko vrsta vodozemaca živi na području Vojvodine?

- a) 10
- b) 17
- c) 20
- d) 21

U Srbiji živi ukupno 23 vrste vodozemaca. Područje Vojvodine naseljava 74% vodozemaca Srbije. Od tog broja 14 vrsta je strogo zaštićeno.

PINGVIN PINGO

MAMA I TATA IZLEGLI SU IZ
5 MALIH   . DANIMA SU IH HRANILI DONO-
 SEĆI IM . JEDNOG DANA MAMA IM REČE:
 - VRIJEME JE DA SAMI KRENETE LOVITI .
 - ALI... PLAŠIM SE MAMA, REČE PINGO. ČUO SAM
 DA U ŽIVE I I DRUGE OPASNE ŽIVOTI-
 NJE. OSTALA **4** OTIŠLA SU U LOV NA , A PINGO
 SE JOŠ UVJEK PLAŠIO. MAMA MU JE REKLA:
 - TI SI HRABAR PINGO! ROĐENI SMO DA PLIVAMO
 LOVIMO I ŽIVIMO U ZEMLJI. SVUGDJE IMA OPASNO-
 STI PA I KOD NAS. ČUVAJ SE I BUDI HRABAR!
 PINGO JE PROTEGNUO I ZAPLIVAO U .
 TAMO JE VIDIO ŠAROLIKI SVIJET . AKO BI UGLEDAO
, SKRIO BI SE IZA MORSKE . SHVATIO JE
 DA SVUDA IMA OPASNOSTI, ALI DA IH MOŽE IZBJEĆI.
 BIO JE ŠTO JE IZIŠAO IZ GNJEZDA I UPOZNAO .

GEGAJUĆI PINGVINI

DOBRO DOŠLI U SVIJET PINGVINA, U ZEMLJU SNIJEGA I LEDA! POKUŠAJTE NAUČITI NEŠTO O OVIM NEOBIČNIM PTICAMA KOJE U STVARI NE LETE I ŽIVE U LEDENIM KRAJEVIMA ANTARTIKA. LIJEŽU SE IZ JAJA KOJA MAMA IZLEŽE, A TATA ČUVA I LEŽI NA NJIMA 40 DANA. ZA TO VRIJEME MAMA IDE LOVITI RIBU. KAD PINGVINI MALO PORASTU, POČINJU SE SAMI HRANITI. ZABAVITE SE IZRAĐUJUĆI SVOG PINGVINA.

NA SNIJEGU, LEDU
I SVJEŽEM ZRAKU.
U BIJELOJ KOŠULJI
I CRNOM FRAKU.
SVOJE DANE PROVODI
PLIVAJUĆI U HLADNOJ VODI!

PINGVIN U RUCI

POTREBNO:

ŠKARE
KOLAŽ PAPIR
LJEPILO
CRNI FLOMASTER

POSTUPAK:

IZREŽI PINGVINU OBLIK TIJELA OD CRNOG KOLAŽ PAPIRA I JEDAN KRUG KOJI ĆEŠ PREREZATI NA DVA DIJELA ZA KRILA. ZATIM IZREŽI OVALNI BIJELE TRBUH I DVA BIJELA OKA U KOJE ĆEŠ DOCRTATI CRNU TOČKICU. OD NARANČASTOG PAPIRA IZREŽI KLJUN. NA TIJELO ZALIJEPI TRBUH, KRILA, OČI I KLJUN. A NA MJESTO NOGU IZREŽI MALE KRUŽIĆE ZA TVOJE PRSTIĆE. I ETO PINGVINA KOJI MOŽE I HODATI.

SNJEGOVIĆ I PINGVIN

PINGVIN:
POZDRAVLJAM TE, PRIJATELJU
RECI MENI TI
IMA LI KOD TEBE
KAKVIH NOVOSTI?

SNJEGOVIĆ:
OVAJ CIJELI DAN
JAKO MI JE DOSADAN.

PINGVIN:
O, STVARNO IZGLEDAŠ
MALO NESRETAN.

SNJEGOVIĆ:
STALNO STOJIM TU NA SNIJEGU
GDJE BAŠ NIKOG NEMA,
NA VISOKOM OVOM BRIJEGU
SAMO MI SE DRIJEMA.

PINGVIN:
HAJDEMO NA SKIJE BRZE
SPUŠTAT SE NIZ BRIJEG,
TADA BIT ĆE ZABAVAN
OVAJ BIJELI SNIJEG.

SNJEGOVIĆ:
AL' NE MOGU NIGDJE DALJE
OD OVOGA MJESTA,
DALEKO SU KUĆE, DJECA
I ŠIROKA CESTA.

PINGVIN:
TEBI TREBA IGRE, SMIJEHA
PA SMISLIT ĆU STOGA NEŠTO,
TAKO DA NAM OPET BUDEŠ
NASMIJEŠENI SNJEŠKO.
(PINGVIN ODLAZI)

SNJEGOVIĆ:
OTKAD OTIŠ'O JE PINGVIN TAJ
VRIJEME SPORO PROLAZI,
GLEDAM SADA U DALJINU
I VIDIM GA, VIDIM DOLAZI.

PINGVIN:
EVO STIŽU DJEČICA
RADOSNO NA BRIJEG,
NOSE SVOJE SAONICE
KROZ DUBOKI SNIJEG.

SNJEGOVIĆ:
BAŠ ĆE BITI LIJEPO
KAD SVI STIGNU TU,
PJEVAT ĆEMO ZATO
PJESMU VESELU!

JOSIPA FRANJIĆ RADULOVIĆ

Marina Piuković

veljača 2021.

HRCKOVE MOZGALICE

1. Složi pravilno slova i dobit ćeš traženu riječ.

SAMAK -----
NKRAFA -----
JAPAC -----
ANKUR -----

2. Upiši na crtu odgovarajući broj i razmisli o vremenu.

1 godina = _____
1 _____ = 31, 30, 28 ili 29 dana
1 dan = _____
1 _____ = 60 minuta

3. Poveži umnoške

9 x 6	56
8 x 7	64
9 x 7	36
9 x 4	32
8 x 4	63
8 x 8	54
9 x 9	81

4. Mama, baka i ja beremo visibabe. Ja sam nabrala četiri puta manje od mame, a baka sedam puta manje od mame. Mama je nabrala 36 visibaba.

Koliko visibaba je nabrala djevojčica?

Koliko visibaba je nabrala baka?

Koliko visibaba su zajedno nabrale mama, baka i djevojčica?

Za koliko visibaba je manje nabrala djevojčica od mame?

5. Pronađi iste pahulje.

6. Upari rukavice.

Startao kviz *Čitam i skitam*

O drveću je riječ

Znate li da se za izradu hartije najčešće koristi bor, smreka, breza, kao i eukaliptus, topola, i kesten? Da se Pančićeve omorika nalazi na Crvenoj listi ugroženih vrsta? Da je najviše drvo na svijetu kalifornijska sekvoja nazvana Hyperion i visoka je čak 115,6 metara? Da je *didgeridoo* tradicionalni instrument australskog naroda Abo-ridžini koji je nastao djelovanjem kukaca? I da ne nabrajam i druge važne i interesantne informacije o drveću koje možete doznati ako se uključite u kviz Gradske knjižnice Subotica *Čitam i skitam* pod sloganom »Gdje god nađeš zgodna mjesta, tu drvo posadi«. Već trinaesti put za redom za vas, učenike osnovnih škola i Subotici i okolici, članove subotičke knjižnice započeo je kviz koji traje do 31. ožujka. Pravila su identična kao i prethodnih godina. Potrebno je pročitati ponuđene tekstove i proučiti određene online izvore posvećene drveću koji se nalaze na mrežnoj stranici Gradske

Градска библиотека Суботица
Szabadkai Városi Könyvtár
Gradska knjižnica Subotica

024 553-115

Iskoristi pogodnost u veljači i ožujku!!!
POSTANI ČLAN DJEČJEG ODJELA KNJIŽNICE
umjesto 800 dinara platićeš **300 dinara** godišnju članarinu.
Pogledaj web stranicu **subiblioteka.rs**,
pronađi rubriku **Kviz „Čitam i skitam”**,
popuni online upitnik i osvoji jednu od brojnih nagrada.

knjižnice Subotica <http://www.subiblioteka.rs/hr/kviz-citam-i-skitam/> te točno popuniti online upitnik. Izvlačenje nagrada bit će 6. travnja, kada će biti obilježen Međunarodni dan knjige za djecu. Tijekom trajanja kviza omogućeno je učlanjenje i obnova članstva po cijeni od 300 dinara.

Veoma jednostavno i interesantno, stoga vam od srca preporučujemo – krenite u ovu čitateljsku avanturu.

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:

ALEKSA KOKIĆ

Nagrađeni detektivi:

Teodora Gorjanac – OŠ Moša Pijade, Bereg
Jakov Ivanković Radaković – OŠ Matko Vuković, Subotica
Daniel Šokčić – OŠ Dositej Obradović, Sombor
Ivan Kolar – OŠ Matija Gubec, Tavankut
Marta Bako – vrtić Marija Petković-Sunčica, Subotica
Ivona Poljaković – OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Marta Vukmanov Šimokov – OŠ Ivan Milutinović, Subotica
Marija Ivank. Radak – vrtić Marija Petković-Biser, Subotica
Nikola Tumbas – OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Magdalena Molnar – OŠ Matko Vuković, Subotica

Nagradno pitanje:

Navedi tri kukca po želji:

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Marijanov pustinjski svijet

Priprema:

1. Prerežite naranču na pola i izrežite jedan kolut. Očistite mandarinu na kriške. Potom posložite naranču kao sunce, a kriške mandarine kao njegove zrake.
2. Očistite bananu i izrežite je na kolutove. Posložite ih na tanjur kao piramidu.
3. Naspite mljeveni keks na tanjur kao pijesak u pustinji.
4. Prerežite kisele krastavce na polovicu. Jednu polovicu postavite na tanjur kao stabljiku kaktusa, a od druge polovice izrežite parčad kao listove. Dobar tek!

*Marijanov pustinjski svijet je za vas pripremio **Marijan Ivanković Radaković**. Marijan je učenik drugog razreda OŠ *Ivan Milutinović* u Subotici. Trenira hokej, voli se igrati s bratom **Lazarom** i svirati s tatom. Veoma je kreativan.*

Vrijeme pripreve:
7 minuta

Potrebni sastojci:

naranča

mandarina

mljeveni keks

kisele krastavac

banana

Životinjski svijet

Prasić Šarenko

ŽIVOTINJA: Prasac-svinja
VLASNIK: **Nikola Ivanković Radak**, OŠ *Ivan Milutinović*, 2. c razred

ZOVE SE: **Šarenko**, a na ovoj fotografiji ima svega četiri dana.

HRANI SE: Trenutno sisa kod svoje mame (svinje). Kad malo poraste, tata će ga hraniti koncentratom.

BRIGA I HIGIJENA: Tata redovito čisti ispod njih.

Mi živimo na salašu i imamo puno svinja i prasica, ali Šarenko je poseban.

Kakve koristi imamo od ovih domaćih životinja? Od njih dobijamo hranu. Poslije šest mjeseci možemo praviti kolinje.

Što najviše voliš jesti od proizvoda koji se prave od svinja? Kad je *disnotor* (kolinje), pravimo *divenice* (kobasice) koje najviše volim!

ZANIMLJIVOSTI O SVINJAMA:

- * Njihov osjet njuha je oko 200 puta jači od ljudskog
- * Veoma su društvena bića
- * Ako je hladno, spavaju stisnuti jedni uz druge
- * Jedu sve
- * Krmače pjevaju prasićima dok ih doje
- * Brzo trče
- * Svinje se ne znoje, hlade se tako što se valjaju u blatu
- * Mogu skičati i znaju biti veoma glasne do 115 decibela
- * Svinje znaju plivati
- * Tata svinja zove se NERAST, mama KRMAČA a potomci ODOJCI (PRASIĆI)

Tom i Jerry

Jedno od najomiljenijih rivalstava u povijesti ponovno oživljava kad se Jerry useli u najljepši hotel New Yorka uoči »vjenčanja stoljeća«, prisiljavajući očajnog organizatora vjenčanja da hitno zatraži nužne mjere.

Chloë Grace Moretz nalazi se u ulozi tek zaposlene Kayle, koja ima zadatak riješiti problem glodavaca u hotelu prije važnog događaja. Kayla za pomoć uzima Toma kako bi zajednički zaustavili nestašnog Jerryja.

Slijedi naravno epska bitka mačke i miša koja prijeti uništenjem njezine karijere, vjenčanja, a moguće i samog hotela. No, uskoro se pojavljuje još veći problem: zlobni i ambiciozni djelatnik koji se urotio protiv njih troje.

Croods: Novo doba

Nakon sedam godina omiljena prahistorijska obitelj, Croods, se vraća na velika platna. Croodsi traže novo mjesto za život, te putuju svijetom u potrazi za sigurnijim mjestom za svoj dom. U svojoj potrazi nailaze na idilično mjesto okruženo zidinama i s jako puno hrane. No, tamo nailaze i na novu, puno napredniju obitelj, koja ih se želi riješiti što prije.

Nova obitelj je daleko razvijenija od Croodsa, žive u kući na drvetu, znaju uzgajati hranu, imaju WC, lift i mnoge druge izume koje Croodi nisu nikada vidjeli.

No, neočekivani obrat natjerat će obje familije da surađuju i krenu na pustolovinu života s druge strane zidina. Na tom putu će shvatiti da ih ipak veže puno stvari te da mogu premostiti razlike koje ih razdvajaju.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: KUKURUZ, JEŽ, KUKAC, KOŠNICA, GRB, KORIJEN, KONJ, RED, KONDUKTER, KOMBAJN, KUHINJA, DOM, KROV, KRAVA, KOZA, KUHAR, ŽIR, KUĆA, KRTICA

Preostala slova dat će konačno rješenje, naziv poznatog romana **Jacka Londona**. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

D	E	R	A	C	I	N	Š	O	K
R	E	T	K	U	D	N	O	K	B
N	J	A	B	M	O	K	N	I	K
G	M	R	Z	J	J	E	V	R	R
R	O	I	E	U	J	O	T	A	E
B	D	Ž	L	I	R	I	H	K	C
A	V	A	R	K	C	U	U	I	A
O		O	Č	A	K	Ć	K		K
Nj	K	Nj	O	K	A	A	K	U	U
A	Z	O	K	A	Nj	I	H	U	K

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.

6.

7.

8.

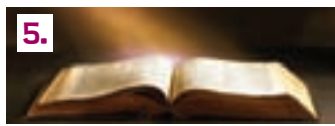
2.

3.

9.

1.

4.

5.

9.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

PRONAĐI RAZLIKE

Zaokruži 5 razlika između gornjeg i donjeg prizora.

PRONAĐI 10 RAZLIKA

... A maskenbal ovoga puta izostaje...

Znam, Hrcko, ali maskenbal najvjerojatnije neće ni biti, a mi moramo ići vidjeti njene nove sumanute ideje.

Pa dobro, što je to problem?

Pa i ti njeni kostimi... Iz kog malog mozga vadi sve one monstrume, stvarno me neki put plaši...

Ma ne vjerujem... zna da nema ništa od tulumu i sigurno se nije puno trudila...

Evo, tu smo sada, treba biti oprezan.

Gospodo, pred vama je Diego de la Vega – osobno.

Od kompletne serije luđaka kakve si znala izabrati, ovaj mi se još i sviđa.

Jedino malo više opreza s tim mačem, »Zorro«.

